

standigvis ikke kan følge nogen anden Praxis, og fordi man maa forudsætte, at Folk selv ere de bedste Dommere over, hvorvidt de kunne være tjente med at give en højere Rente end 4 pCt. Man spørger aldrig om Grunden, men giver uden videre Bevillingen, naar der søges derom, men jeg spørger da, hvad der opnaas ved dette Bevillingssystem, og hvad der yderligere vilde opnaas, dersom den ærede sidste Taler fik sin Billie sat igjennem, saaledes at Bevillingerne meddeltes gratis. Der opnaas et af de mest storlaaede Omvøb, som det er muligt at udtænke, men Vren derfor fralægger jeg Regjeringen, siden man flere Gange har tilladt sig at tro, at det var Indenrigsministeriet, der tog Pengene og drev en privilegeret Ager; nei, Vren derfor tilkommer væsentlig dette Thing. — Det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 3die Valgkreds (Madsen) mente, det var nødvendigt i § 1 at indsætte en Bestemmelse, som begrænsede den Rente, der skulde kunne gives, til en vis Størrelse. Jeg vil sige, at det er aldeles unødvendigt, thi Regjeringen anser sig ikke for berettiget til at give Bevillinger til en højere Rente end 6 pCt.; men skal man overhovedet komme ind paa Spørgsmaalet om den frie Rente, ser jeg ikke rettere, end at ogsaa denne Skrauke burde bortfalde. — Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) talte om, at den frie Rentefod let kunde give Anledning til Etsindighed ved Eiendoms-handeler eller deslige, men jeg tror ikke, at det ærede Medlem havde Ret i at knytte Betragtninger af denne Art til Spørgsmaalet om Rentefoden. Jeg tror, at dette Spørgsmaal er aldeles uafhængigt af saadanne Betragtninger, ja, jeg antager endog, at meget letfindige Folk, naar de ikke have Andet at byde end deres glatte Ansigt og maatte en større eller mindre Tilkjendegivelse af deres Etsindighed, vanstelig ville kunne faa Penge, selv til ganske overordentlig høie Renter. Jeg vil endvidere sige, at jeg egentlig ikke anser det for at være ganske uden Betydning, om der muligen kunde komme større Bevægelighed i Renten end nu, navnlig ligeoverfor faste Eiendomme, thi efter min Overbevisning koste disse mere, end de burde

koste, og hvorfra kommer det? Det kommer tilbøielig af, at man tror at kunne berolige sig med den Tante, at man kan have en stor Del af de Penge, der ere indstaaende i Eiendommen, til 4 pCt.; derefter gjør man sin Kalkule, og paa Grund af den store Konkurrence, der er om disse Eiendomme, gaar man paa dem i den Overbevisning, at der ikke vil ske nogen Forandring i Renteforholdet (Cornelius Petersen: Ret!). So, det ærede Medlem kan tro, jeg har Ret. Naar han vil efterse det Nummer af Ministerialtidenden, som jeg her har i min Haand, vil han finde, at der i 1870 er givet Bevilling til at svare mere end 4 pCt. Rente for ikke mindre end 11,875,000 Rd., og det uagtet det var paa første Prioriteter, at disse Laan søgtes. Jeg tror altsaa, at det i og for sig er overmaade godt for de Herre Landmænd, og navnlig for de mindre Landeieendomsbesiddere, at de i deres Betragtninger og ved Bedømmelsen af, hvad de kunne give for en Eiendom, medoptage det Punkt, at de ikke altid kunne være sikke paa at faa de Penge, som de maa have staaende inde paa første Prioritet, til 4 pCt. — Naar man imidlertid væsentlig har knyttet sin Frygt til de faste Eiendomme, og jeg tør vel sige, navnlig til mindre Eiendomme vil jeg bemærke, at det forekommer mig, at man har al den Betyggelse, man i saa Henseende behøver, i Kreditforeningerne. I dem vil man ikke blot kunne være sikke paa, at man, naar man har et forstandigt og godt Pant at byde, vil kunne faa Penge til en bestemt Rente, men man opnaar ogsaa gennem dem en anden Ting, der er nok saa vigtig for Eiendomsbesiddernes sikke Stilling, nemlig at man er vis paa ikke at faa Pengene opsagte, og altsaa er vis paa, at man ikke hvert Dieblis skal være nødsaget til at skulle gjøre yderligere Besøftninger og komme i Usikkerhed for at remplacere det Laan, der er blevet opsagt paa Grund af, at der for Kreditor gives andre og mere fordelagtige Maader at anbringe sine Penge paa. — Jeg tilstaar, at jeg ikke kan skjønne, at der kan være nogensomhelst Tvivl om, at Rentefoden i Virkeligheden er fri, naar man efterser det Nummer af Ministerialtidenden, som den